

11

Regeling van werkzaamheden

De voorzitter:

Deze extra regeling van werkzaamheden werd hedenmiddag al aangekondigd. Ik geef het woord aan de heer Roemer van de SP.

De heer Roemer (SP):

Voorzitter. De coalitie van VVD en PvdA dreigt vast te lopen in een web van wantrouwen. Gisteren sneuvelde in de Eerste Kamer de wet die een einde zou maken aan de vrije artskeuze. Dat is wat mijn fractie betreft goed nieuws voor patiënten en behandelaars die niet zitten te wachten op meer macht van de zorgverzekeraars. Maar wat volgde was natuurlijk een chaos. Gedoog- en coalitiepartijen liepen de deur van het Torentje plat. Er is gedoe. Senatoren worden in achterkamertjes onder druk gezet en de VVD heeft aan de PvdA een ultimatum gesteld.

Of er nu een oplossing komt of niet, er is overduidelijk sprake van een vertrouwensbreuk in de coalitie. Er is alle reden voor een debat over de ontstane situatie met de minister-president, liefst vanavond nog. Het kan immers niet zo zijn dat in achterkamertjes van alles wordt besproken en uitgewisseld, terwijl dit geboycot wordt op de enige plek waar het thuishoort: de Tweede Kamer.

De voorzitter:

Verzoek voor steun tot het houden van een debat met de minister-president, liefst vanavond nog.

De heer Wilders (PVV):

Veel steun voor het verzoek van collega Roemer. We hebben op mijn verzoek om een brief gevraagd, maar we hebben een kattebelletje van drie regels gekregen waar werkelijk niets in staat. Eigenlijk is dat een belediging van het parlement. Graag dus snel een debat met de minister-president. Hij liep net weg, dus als u snel bent kunt u hem nog terughalen, voorzitter.

De heer Van Haersma Buma (CDA):

Het CDA steunt het verzoek van de heer Roemer.

Mevrouw Thieme (PvdD):

De Partij voor de Dieren steunt het verzoek.

Mevrouw Van Tongeren (GroenLinks):

GroenLinks steunt het verzoek.

Mevrouw Van Ark (VVD):

Geen steun voor het verzoek.

De heer Van Dam (PvdA):

Geen steun.

De heer Bontes (Groep Bontes/Van Klaveren):
Steun voor het verzoek.

De heer Pechtold (D66):

Ik snap het verzoek van de heer Roemer, omdat er duidelijkheid moet komen. Ik heb hier zojuist met de minister-president een debat gevoerd. Ik kan me goed voorstellen dat hij in de afgelopen uren niet goed op de hoogte is gehouden, want hij had zijn aandacht bij het debat over de toekomst van Europa. Het lijkt mij goed als het kabinet de kans krijgt om op korte termijn de helderheid te geven waarop we allemaal zitten te wachten, met name de mensen in de zorg die hier straks van afhankelijk zijn. Voor mij hangt het er een beetje van af of de minister-president morgen beschikbaar is. Hij gaat namelijk naar Brussel. Als de minister-president morgen niet beschikbaar is, lijkt het me erg moeilijk om nog voor het reces een goed debat met hem te voeren. Dan is de keuze eigenlijk aan de minister-president wanneer hij de Kamer wil informeren. Ik laat het dus even aan het kabinet en ik zou aan collega Roemer willen voorstellen om het kabinet de kans te geven dat de komende uren te verkennen.

De heer Kuzu (Groep Kuzu/Öztürk):

Van onze zijde is er complete steun voor het verzoek van de heer Roemer.

Mevrouw Dik-Faber (ChristenUnie):

Wij hebben vanmorgen een brief gevraagd. Die komt morgen om 10.00 uur. Die brief zal hopelijk veel duidelijkheid geven voor de mensen in het land, en dan zullen wij ook spreken over wel of niet een debat houden. Op dit moment geven wij dus geen steun aan het verzoek.

De heer Klein (Klein):

Een crisis vraagt ook om wijs beleid. Dat betekent dus niet hijgerig allerlei dingen doen, maar rustig even de brief afwachten tot morgen, en nu dus geen debat houden.

De heer Van der Staaij (SGP):

Als de heer Klein zulke wijze woorden spreekt, kan ik niet anders dan hem bijvallen dat het verstandig is om even de brief en nadere berichten af te wachten en om dan te kijken wanneer het een goed moment is om te debatteren.

De heer Roemer (SP):

Ik hoor de sollicitatie van de heer Klein om ook in achterkamertjes te mogen meedoen. Ik weet niet of de coalitie daar behoefte aan heeft, maar dat is niet aan mij. Maar het is mij wel duidelijk dat ...

De heer Klein (Klein):

Voorzitter ...

De voorzitter:

Ik geef u zo het woord. Ik laat de heer Roemer even uitspreken.

De heer **Roemer** (SP):

Het is mij wel duidelijk dat de coalitiepartijen in ieder geval een debat nu, op dit moment, blokkeren. Ik wil wel inhaken op wat de heer Pechtold suggereerde. Ik wil wel dat de minister-president dan morgen beschikbaar is. Met deze chaos kunnen wij het kerstreces niet in. Er is van alles gebeurd, en niemand hier kan dat ontkennen. Of er nou op het gebied van de zorg wel of geen oplossing komt, er is te veel gebeurd om niet met elkaar te spreken. Ik vind het dus prima om de minister-president de ruimte te geven om intern nog van alles te bespreken met wie dan ook, maar ik wil voor het reces met de minister-president een debat, en als dat hier geweigerd wordt, dan kom ik morgen nog een keer terug. Ik wil namelijk dat er een debat met de minister-president wordt gevoerd. Zoals de heer Pechtold ook gezegd heeft: wij kunnen zo niet het kerstreces in.

De **voorzitter**:

Mevrouw Van Tongeren, ik geef u zo het woord, maar de heer Klein was aangesproken, dus die geef ik eerst het woord.

De heer **Klein** (Klein):

Vanuit de vrijzinnige idee is er geen enkele reden om naar achterkamertjespolitiek te willen streven. Integendeel, je moet juist zorgvuldig zijn. Ik werp daarom de aantijging verre van mij. Het is ook niet aan de orde. Dat wil ik even genoteerd hebben.

De **voorzitter**:

Voor de Kamer bent u overigens Groep Klein.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):

Er wordt gerefereerd aan een brief voor morgenochtend 10.00 uur, maar die brief is vakinhoudelijk. De GroenLinks-fractie wil in elk geval dat er in die brief ook staat wat dit nou betekent voor het zorgakkoord. Wat zijn nou echt de financiële consequenties? En kan deze regering nog steeds bogen op een vruchtbare samenwerking met de Staten-Generaal, zowel de Eerste Kamer als de Tweede Kamer? Wij laten het stenogram doorgeleiden, maar die brief moet in elk geval in die zin worden aangevuld dat het niet alleen een vakinhoudelijke brief is van minister Schippers maar ook een brief van onze minister-president over wat dit betekent voor de staat van onze democratie.

De heer **Roemer** (SP):

Voor de duidelijkheid, ik heb dat ook gesplitst. Wat er vakinhoudelijk moet gebeuren: we lezen vanzelf wel in de brief van morgenvroeg hoe ze het willen oplossen. Hier gaat het om een debat met de minister-president over de chaos die is ontstaan doordat die wet gisteren is weggestemd.

De **voorzitter**:

Ik hoor uw verzoek. Ik zie niet dat er een meerderheid is die uw verzoek steunt. Ik hoor u vragen of de minister-president morgen beschikbaar is. Hij heeft ons eerder laten weten dat hij niet beschikbaar is. Dat heeft inderdaad, zoals de heer Pechtold heeft laten weten, te maken met het feit dat

er morgen een Europese Raad is. Dat is de meest recente informatie waarover ik op dit moment beschik.

De heer **Roemer** (SP):

Dan doe ik een beroep op u. Het kan niet zo zijn dat de Kamer morgen op reces gaat met alle chaos die er dan nog is. Ik doe dus een beroep op u om er desnoods een dertigledendebat van te maken en dat u dat dan prioriteit geeft door het vandaag of morgen toch te agenderen. Of u doet een beroep op de minister-president dat hij er morgenvroeg is voordat hij naar Brussel gaat, zodat we morgenvroeg om 10.15 uur het debat gaan voeren. Ik blijf erbij dat wij hier toch met elkaar het debat met de minister-president moeten aangaan. Als het verzoek nu niet gehonoreerd wordt, dan kom ik morgen nog een keer terug met het verzoek. Dat is mijn voorstel.

De heer **Wilders** (PVV):

Dit kan natuurlijk niet. Wij hebben de grootste politieke crisis in het kabinet sinds het aantreden van het kabinet-Rutte II. Het kan niet zo zijn dat wij niet in de gelegenheid worden gesteld om daarover met de minister-president te praten. Vandaag niet, omdat het door de coalitie — en overigens niet alleen door de coalitie maar ook door de schaduwpremier, de heer Pechtold — wordt tegengehouden, maar ook morgen niet, omdat de minister-president er dan niet zal zijn. Dat kan gewoon niet. We moeten dus een debat hebben met de minister-president, vandaag of morgen. Ik wil dat u regelt dat hij hier morgen is. Als dit niet gebeurt, wil ik dat laatste in stemming brengen.

De heer **Van Haersma Buma** (CDA):

Terwijl wij deze regeling houden, melden de media dat de Partij van de Arbeid akkoord gaat. Ik vind dat nogal een bericht om uit de media te vernemen. Ik vraag u om per omgaande een brief aan het kabinet te vragen, uiterlijk om 18.00 uur hier beschikbaar, zodat wij naar aanleiding daarvan een extra regeling kunnen hebben. Blijkbaar is er al een oplossing of een oplossing in zicht en dan zouden we nog vanavond een debat kunnen voeren. Ik vind het, serieus, onbestaanbaar dat bij een crisis van deze omvang het parlement niets hoort en er niet over kan spreken en dat wij het reces zouden ingaan zonder een debat hierover. Ik doe deze oproep aan de twee en de drie coalitiepartijen.

De heer **Pechtold** (D66):

Ik was zojuist, denk ik, al helder, maar nu nog ten overvloede: voor mij is het van belang dat we voor het reces over de oplossing spreken of, als er geen oplossing is, over de dan ontstane situatie. Ik heb zojuist mijn steun voor vandaag of morgen afhankelijk gemaakt van de beschikbaarheid van de minister-president of een op handen zijnde oplossing. Ik vind dat wij het daarvan — ik geef u daar de ruimte voor, voorzitter — moeten laten afhangen. Wij hebben er niets aan om hier alleen met een minister-president te staan die niet eens betrokken is bij een oplossing. Als zorgvuldigheid betekent dat dit naar morgen kan, wil ik wel zeker weten dat de minister-president er is en dan steun ik de rest mee.

De voorzitter:

Ik concludeer het volgende. Ik heb gehoord dat de heer Buma heeft gevraagd om per omgaande een brief met de stand van zaken te krijgen, want uit de media horen wij nu diverse dingen. Die brief moet er voor 18.00 uur zijn. De heer Buma heeft verder aangegeven dat hij na ommekomst van die brief een extra regeling van werkzaamheden wil. Ik heb mevrouw Van Tongeren horen zeggen dat bij de brief, waar tijdens de regeling eerder op de middag al om was gevraagd, nog een paar aanvullende zaken aan de orde moeten komen. In mijn herinnering — het stenogram staat mij niet letter voor letter voor de geest — is dat al onderdeel van de gevraagde brief, maar ik zal het stenogram van dit gedeelte van de vergadering doorgeleiden naar het kabinet. Het is beter twee keer te vragen dan één keer. Het geeft mij ook de gelegenheid, omdat er ook een brief is gevraagd voor 18.00 uur vanavond, om te kijken naar de beschikbaarheid van de premier op enig moment, zoals de heer Pechtold net heel duidelijk heeft aangegeven. Er moet ergens ruimte zijn en ik ga vragen of dat zo is. Ik kom daar bij de Kamer op terug.

De heer Van Haersma Buma (CDA):
Voorzitter.

De voorzitter:

Mijnheer Buma, u hebt nog een vraag?

De heer Van Haersma Buma (CDA):

Nou, ik vind het wel netjes om de bron ook even te melden. RTL Nieuws meldt het volgende: Het was meer dan 24 uur spannend, maar een kabinetscrisis is bezworen. De drie PvdA-senatoren die de zorgwet van minister Schippers in de Eerste Kamer tegenhielden, gaan overstag. Van dit bericht wil ik voor 18.00 uur weten of het juist is en, zo ja, wat er precies is afgesproken.

De voorzitter:

Dat is helder. Nu staat de bronvermelding ook in het stenogram van de vergadering. Ik zal het doorgeleiden naar het kabinet.

De heer Roemer (SP):

Dan komen wij om 18.00 uur terug.

De voorzitter:

Ja, ik heb begrepen dat wij om 18.00 uur of na 18.00 uur, na ommekomst van de brief, een extra regeling van werkzaamheden zullen hebben. Mijnheer Buma, voor de derde keer.

De heer Van Haersma Buma (CDA):

18.00 uur. Is er dan geen brief, dan ga ik sowieso een regeling aanvragen om te weten te komen wanneer de brief dan komt. Dat kan eventueel leiden tot stemmingen.

De voorzitter:

Daarvoor is iedereen dan nu gewaarschuwd. Rondom 18.00 uur is er een nieuwe regeling van werkzaamheden.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.